

**PREZES URZĘDU
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKIK W POZNANIU**

61-851 Poznań, ul. Zielona 8
Tel. (0-61) 852-15-17, Tel/Fax (0-61) 852-77-50, Tel. (0-61) 851-86-41
E-mail: poznan@uokik.gov.pl

Poznań, 21.05.2002 r.

RPZ – 500/3/02/JK/

DECYZJA Nr RPZ 10/2002

1. Na podstawie art. 104 § 1 k.p.a. i art. 9 ustawy z dnia 15.12.2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122 z 2000 r., poz. 1319), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu **uznaje się za praktykę ograniczającą konkurencję** określoną w art. 8 ust. 1 i 2 pkt 6 w/w ustawy nadużywanie przez Energetykę Kaliską S.A. w Kaliszu pozycji dominującej na lokalnym rynku zaopatrzenia w energię elektryczną, polegające na nierozliczeniu opłat za przyłączenie, pobranych od podmiotów przyłączonych do sieci w okresie 1.07.2000 r. do 5.03.2001 r., ustalonych, według stawek zawartych w taryfie, która w tym zakresie, na podstawie ustawy z dnia 26.05.2000r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 48, poz. 555) utraciła ważność, w wyższej wysokości aniżeli opłaty ustalone według stawek taryfy uwzględniającej zmiany wprowadzone tą ustawą, co było równoznaczne z narzuceniem tym podmiotom uciążliwych warunków przyłączenia do sieci w postaci zawyżonych opłat oraz przyniosło jednocześnie Energetyce Kaliskiej S.A. nieuzasadnione korzyści.

i jednocześnie **nakazuje zaniechania jej stosowania.**

2. Na podstawie art. 101 ust. 2 pkt 1 w/w ustawy nakłada się na Energetykę Kaliską S.A. karę pieniężną w wysokości 50.000 zł (pięćdziesiąt tysięcy).

Uzasadnienie

Ustawą z dnia 26.05.2000 r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 48, poz. 555), zmieniono zasady kalkulacji stawek opłat za przyłączenie do sieci. Zgodnie z art. 7 ust. 5 prawa energetycznego w nowym brzmieniu, stawki opłat za przyłączenie do sieci (przewidzianych w gminnych założeniach do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe) kalkuluje się na podstawie jednej czwartej średniorocznych nakładów inwestycyjnych na budowę odcinków sieci służących do przyłączenia podmiotów ubiegających się o przyłączenie, określonych w planie rozwoju, o którym mowa w art. 16 tej ustawy (tj. planie przedsiębiorstwa energetycznego). Do tej pory natomiast, zgodnie z § 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z 21.10.1998 r. w sprawie szczegółowych

warunków przyłączenia podmiotów do sieci elektroenergetycznych, pokrywania kosztów przyłączenia, obrotu energią elektryczną, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz. U. Nr 135 z 1998 r., poz. 881) podstawą ustalania opłat za przyłączenie były koszty przedsiębiorstwa energetycznego wynikające z nakładów na budowę przyłączy oraz na budowę lub rozbudowę sieci niezbędnej do realizacji przyłączenia. Celem tych zmian było, jak czytamy w uzasadnieniu projektu ustawy, ograniczenie wysokości opłat za przyłączenie poprzez ograniczenie podstawy ich kalkulacji oraz zapobieżenie podwójnemu finansowaniu rozwoju sieci przez odbiorców w opłatach za przyłączenie i stawkach opłat przesyłowych (stanowi o tym nowo wprowadzony ust. 6 art. 7 prawa energetycznego). Zgodnie z art. 5 ustawy zmieniającej prawo energetyczne, taryfy sporządzone na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów, zachowują ważność po 1 lipca 2000 r. w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z przepisami ustawy zmieniającej i przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie upoważnień, w brzmieniu nadanym tą ustawą.

Mając na uwadze powyższe zmiany zasad kalkulacji opłat za przyłączenie, w październiku 2001 r., Urząd, na podstawie art. 43 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, wszczął postępowanie wyjaśniające. Celem tego postępowania było ustalenie stosowanych przez Energetykę Kaliską po dniu 1.07.2000 r. warunków przyłączenia nowych odbiorców do sieci elektroenergetycznej, a w szczególności sposobu ustalania opłat za przyłączenie w sytuacji, gdy dotychczasowa taryfa utraciła ważność. Urząd interesowały więc te warunki w okresie do chwili wejścia w życie zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki taryfy tego przedsiębiorstwa, która uwzględniała zmiany dokonane ustawą zmieniającą, co jak się okazało, nastąpiło 5.03.2001 r.. W okresie tym Energetyka Kaliska S.A. zrealizowała [usunięto] przyłączeń.

W toku postępowania wyjaśniającego ustalono, iż dniu 30.06.2000r. Zarząd Energetyki Kaliskiej S.A. skierował do podległych Rejonowych Zakładów Energetycznych pismo, w którym zwrócił uwagę na dokonane zmiany w prawie oraz wskazał na konieczność dokonania korekt w stosowanych wzorach umów o przyłączenie (karty 9 - 11 akt adm.). Pismo to zawiera konkluzję, iż przedsiębiorstwa energetyczne mają obowiązek zapewnić finansowanie i stosować stawki opłat za przyłączenie, skalkulowane w sposób przewidziany w art. 7 ust. 5 prawa energetycznego, wyłącznie w przypadku podmiotów przyłączanych do sieci przewidywanych w założeniach do planu zaopatrzenia w energię elektryczną, o których mowa w art. 19 ustawy. Natomiast zasady finansowania przyłączy w pozostałych przypadkach mogą być ustalane wyłącznie w drodze umowy między dostawcą a odbiorcą, przy czym, jeśli chodzi o wysokość opłaty za przyłączenie, w celu zapewnienia jednolitego traktowania odbiorców, przyjęto zasadę, aby w obu przypadkach stosować stawki zamieszczone w dotychczasowej taryfie. I tak, w uwzględnieniu tej zasady, skorygowany wzorzec umowy zawierał w § 4 ust. 1 postanowienie, iż opłatę za przyłączenie określa się wstępnie na podstawie taryfy zatwierdzonej przez Prezesa URE w dniu 11.05.2000 r. z zastrzeżeniem (w § 4 ust. 2), iż ostateczne ustalenie wysokości opłaty nastąpi po zatwierdzeniu nowej taryfy dla energii elektrycznej.

W związku z faktem, iż przedłużał się okres wydania przez Ministra Gospodarki nowego rozporządzenia w sprawie zasad kalkulacji taryf (ostatecznie rozporządzenie z dnia 14.12.2000 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. Nr 1 z 2001 r., poz. 7) weszło w życie dopiero 30.01.2001 r., co uniemożliwiało opracowanie zmian w dotychczasowej taryfie), Zarząd Energetyki Kaliskiej S.A. postanowił zmienić ustalone wcześniej zasady, ograniczając

zakres stosowania opłaty wstępnej jedynie do przypadków gdy przyłączenie następuje do sieci przewidzianej w uchwalonych przez gminę założeniach do planu zaopatrzenia w energię elektryczną. Natomiast w przypadku przyłączeń do sieci przewidzianych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przyjęto zasadę ustalania opłat opartych na dotychczasowej taryfie, traktowanych jako opłaty umowne i ostateczne. O podjętej decyzji poinformowano Rejonowe Zakłady Energetyczne pismem z dnia 31.10.2000 r. (karty 14 – 20 akt adm.).

Z powodu powszechnego braku założeń do planu zaopatrzenia w energię elektryczną gmin, po 31.10.2000 r. nie zawarto ani jednej umowy przewidującej wstępną opłatę za przyłączenie - dlatego wszystkie opłaty ustalane po tym terminie miały charakter opłat umownych. Wedle deklaracji Energetyki Kaliskiej S.A. powszechny brak gminnych założeń do planu zaopatrzenia, brak taryfy w zakresie stawek opłat za przyłączenie, a ponadto przyjęcie zasady rozliczania przyłączenia według reguł obowiązujących w chwili jego realizacji spowodowały też, iż wszystkie umowy zrealizowane w okresie 1.07.2000 – 5.03.2001 r. nabrały charakteru umów z opłatami umownymi (karta 86 akt adm.). Dopiero przyłączenia zrealizowane po wejściu w życie skorygowanej taryfy rozliczane były według zawartej w niej stawek opłat.

Analizując dokonane zmiany w prawie energetycznym Urząd doszedł do wniosku, iż Energetyka Kaliska S.A. postąpiła niewłaściwie. Zdaniem Urzędu wszystkie opłaty za przyłączenie, które zostały zrealizowane w badanym okresie, winny być traktowane jako opłaty wstępne (zaliczkowe), a z chwilą wejścia w życie nowej taryfy zweryfikowane do wysokości, jaka wynikała ze stawek zawartych w tej taryfie. Uznając ustalone i pobrane opłaty za umowne i ostateczne Energetyka Kaliska S.A., z jednej strony pozbawiła się prawa do żądania dopłat od tych odbiorców, dla których opłaty według nowej taryfy okazałyby się wyższe, ale jednocześnie tych odbiorców, którzy uiścili opłaty wyższe pozbawiła prawa do zwrotu odpowiedniej części opłaty. Upatrując zatem w działaniach Energetyki Kaliskiej S.A. przejawów naruszenia interesów części odbiorców poprzez pobieranie zawyżonych opłat w stosunku do tych, które wynikają ze znowelizowanego prawa energetycznego, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanowił wszcząć postępowanie antymonopolowe pod zarzutem stosowania praktyk określonych w art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy. Zgodnie z tym przepisem, za praktykę ograniczającą konkurencję uznaje się nadużywanie pozycji dominującej na rynku poprzez narzucanie przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego Energetyka Kaliska S.A. nie zgodziła się z postawionymi jej zarzutami. Jej zdaniem znowelizowane prawo energetyczne w sposób jednoznaczny określiło zasady ustalania stawek opłat jedynie za przyłączenie do sieci przewidzianej w założeniach do planu zaopatrzenia w energię elektryczną, o którym mowa w art. 19 ustawy. Dla przyłączeń nie ujętych w tych założeniach wysokość opłaty za przyłączenie powinna określać umowa z uwzględnieniem rzeczywistych kosztów realizacji przyłączenia. Na potwierdzenie takiej interpretacji postanowień art. 7 ust. 4 prawa energetycznego przedstawiła stanowisko Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wyrażone w piśmie skierowanym do gmin w sierpniu 2000 r.. W piśmie tym stwierdzono, iż wysokość opłaty za przyłączenie do sieci zależy bezpośrednio od formalnego istnienia „założeń do planu ...” lub „planu zaopatrzenia ...”. W przypadku ich braku, potencjalni odbiorcy będą mieli nie tyle trudności z przyłączeniem do sieci, co będą musieli ponieść wyższe opłaty za przyłączenie (karty 93 – 95 akt adm.). Zdaniem Spółki, wobec powszechnego braku tych dokumentów, przyjęte zasady ustalania opłat nie były sprzeczne z zapisami ustawy, a poprzez odwołanie się przy ustalaniu umownej opłaty za

przyłączenie do nieobowiązującej już taryfy, zagwarantowały jednolite i nie gorsze niż poprzednio warunki naliczania opłat za przyłączenie.

Dopiero odbiorcy, którzy zrealizowali przyłączenie po wejściu w życie skorygowanych taryf Energetyka Kaliska S.A. rozliczani byli według opłat zawartych w taryfie skorygowanej i to niezależnie od tego czy umowy o przyłączenie zawarto przed czy po 1.07.2000 r., a także niezależnie od tego czy przyłącza były przewidziane w gminnych założeniach, czy „tylko” w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i zważył, co następuje:

Do stwierdzenia stosowania zarzuconej Energetyce Kaliskiej S.A. praktyki niezbędne jest wykazanie łącznego spełnienia trzech przesłanek, a mianowicie:

- narzucenia warunków umowy przez przedsiębiorcę posiadającego dominującą pozycję na rynku,
- uciążliwości tych warunków umowy dla kontrahenta w/w przedsiębiorcy,
- uzyskania przez tego przedsiębiorcę nieuzasadnionych korzyści.

Jest poza sporem, iż Energetyka Kaliska S.A. jest przedsiębiorstwem sieciowym, zajmującym na lokalnym rynku dystrybucji energii elektrycznej, obejmującym teren dawnych województw: kaliskiego i konińskiego pozycję dominującą w rozumieniu art. 4 pkt 9 ustawy z dnia 15.12.2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 122 z 2000 r., poz. 1319). Dysponuje tym samym przewagą kontraktową nad swoimi kontrahentami w zakresie negocjowania warunków ich przyłączenia do sieci. Ma zatem wystarczającą siłę by narzucić im treść umów jakiej nie byłoby w stanie wynegocjować w warunkach istnienia konkurencji na rynku.

Nie ma również wątpliwości, iż przynajmniej w zakresie wysokości opłaty za przyłączenie, warunki umowy o przyłączenie do sieci nie podlegają negocjacjom. Opłatę tę ustala bowiem przedsiębiorstwo sieciowe stosując określone kryteria, zawarte bądź to w taryfach, bądź to, jak to wyjątkowo winno mieć miejsce po dniu 1.07.2000 r., w powszechnie obowiązujących przepisach prawa energetycznego.

Sam fakt braku możliwości negocjacji wysokości opłaty nie wystarcza jeszcze do stwierdzenia narzucenia warunków umowy. O tym bowiem w ostatecznym rachunku przesądzają, obok okoliczności zawarcia umowy, przede wszystkim jej warunki, tj. konkretna wysokość opłaty określona w umowie, przy uwzględnieniu zasady racjonalnego postępowania kontrahenta podmiotu dominującego. Warto bowiem wspomnieć, iż do tej zasady bardzo często odwołuje się orzecznictwo antymonopolowe (patrz wyroki Sądu Antymonopolowego z 16.11.1994 r., XVII Amr 31/94, Wokanda Nr 9 z 1995 r. i z 4.10.1993 r., XVII Amr 29/93, Wokanda Nr 3 z 1994 r.). W niniejszej sprawie oznacza ona, że jeśli w hipotetycznej sytuacji swobody kształtowania przez obie strony treści umowy i przy istnieniu konkurencji, akceptacja kontrahenta Przedsiębiorstwa zawyżonej opłaty mogłaby być uznana za działanie racjonalne, ustalenie narzucenia umowy nie wchodziłoby w rachubę. W przeciwnym przypadku należy dojść do wniosku, iż zgoda na sporne postanowienie nie została wyrażona dobrowolnie lecz była wymuszona.

W niniejszej sprawie, hipotetyczny wybór kontrahenta Przedsiębiorstwa sprowadzał się do wskazania opłaty wyższej, obliczonej według starej taryfy lub opłaty niższej, gdy wyliczono by ją według nowej taryfy. Racjonalnie działający kontrahent w rzeczywistości nie wyraziłby zgody na wyższą opłatę. Trzeba zatem uznać, iż Przedsiębiorstwo warunki umowy narzuciło.

Za uciążliwy warunek umowy należy uznać każdy warunek oznaczający dla jednej ze stron umowy ciężar większy od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju. W niniejszej sprawie uciążliwym warunkiem jest określenie opłaty za przyłączenie na podstawie taryfy, która od dnia 1.07.2000 r. utraciła moc obowiązującą, a następnie nie dokonanie weryfikacji pobranych opłat do poziomu wynikającego z taryfy skorygowanej, odzwierciedlającej w istocie zmiany, jakie winny obowiązywać po 1.07.2000 r.

Fakt, iż opłaty za przyłączenie obliczone na podstawie zmienionej taryfy są niższe od tych, które wynikają z zastosowania starej jest niewątpliwy, choć nie można wykluczyć, że incydentalnie mogły być przypadki gdzie opłaty te byłyby wyższe. Potwierdza to wyliczenie dokonane przez Energetykę Kaliską S.A. dla złożonych do akt sprawy kilka umów zawartych po dniu 1.07.2000 r.. I tak przykładowo, na podstawie umowy nr 1142/2000 pobrana opłata wyniosła 1.504 zł, zaś ustalona na podstawie nowej taryfy 1.287 zł, dla umowy nr 1235/2000 kwoty te wynosiły odpowiednio 2.303 zł i 1.237,50 zł, a dla umowy nr 4748/2000 – 1.655,60 zł i 613,80 zł. Razem dla przedłożonych umów różnica pomiędzy opłatą pobraną a opłatą ustaloną w oparciu o nową taryfę wyniosła 6.721,40 zł (karta 87 akt adm.).

Istotą problemu jednak, od którego zależy rozstrzygnięcie jest to, czy Energetyka Kaliska S.A. mogła uznać opłaty ustalone w w/w okresie za opłaty umowne i ostateczne z uwagi na brak założeń do planów zaopatrzenia w media energetyczne.

Bezspornie, taryfa w zakresie opłat za przyłączenie zatwierdzona przed nowelizacją prawa energetycznego utraciła moc z dniem 1.07.2000 r., a z uwagi na krótki okres *vacatio legis* ustawy zmieniającej i inne obiektywne przyczyny (brak tzw. taryfowych rozporządzeń wykonawczych) niemożliwe było zatwierdzenie lub nawet przedstawienie do zatwierdzenia nowej taryfy. Był to więc okres szczególny, wymagający z natury rzeczy rozwiązań tymczasowych, które mimo wszystko zapewnią nowym odbiorcom dostęp do sieci na warunkach finansowych odpowiadających intencjom Ustawodawcy.

Warto tutaj podnieść, iż pierwsza decyzja Energetyki Kaliskiej S.A., wprowadzająca opłaty wstępne była zgodna z zaleceniami Ministerstwa Gospodarki w tej sprawie, wyjąwszy tylko podstawę ustalenia opłat wstępnych, którą w przypadku Energetyki Kaliskiej S.A. była „stara” taryfa. Wprawdzie zalecenia te nie mają postaci oficjalnego dokumentu (pojawily się w prasie) i nie stanowią obowiązującej wykładni przepisów, tym niemniej, skoro pochodzą od autorów projektu nowelizacji prawa energetycznego, trzeba je uznać za istotne źródło ich intencji. I tak, zdaniem Ministerstwa, przy kalkulacji stawek za przyłączenie do sieci przedsiębiorstwa energetyczne powinny brać za podstawę 25 % średniorocznych nakładów na budowę odcinków sieci dla potrzeb nowych odbiorców, wynikających z ich planów rozwoju. Przepisy znowelizowanej ustawy należy stosować, jeżeli przyłączenie nie zostało dokonane przed dniem 14.06.2000 r. Ponieważ przedsiębiorstwa energetyczne nie mają nowych taryf, w zawieranych umowach z odbiorcami powinny ustalać opłaty wstępne (zaliczkowe) według stawek zbliżonych do ¼ tych nakładów, które po weryfikacji taryf będą mogły wyrównać. Stosując natomiast dotychczasowe stawki, przedsiębiorstwa niejako kredytuują swoją działalność inwestycyjną.

Ponadto w wyniku ostatniej nowelizacji prawa energetycznego wiele kwestii, w tym opłaty za przyłączenie do sieci, które wcześniej określały akty wykonawcze, uregulowano w ustawie. Nowe rozporządzenia taryfowe precyzują jedynie zasady kalkulacji taryf, które wynikają z samej ustawy (przytoczono za H. Fedorowicz „Ile trzeba zapłacić za przyłączenie”, *Rzeczpospolita* z 7.08.2000 r. – karta 2 i 3 akt adm.).

Urząd nie podziela stanowiska Energetyki Kaliskiej S.A. co do wykładni art. 7 ust. 5 prawa energetycznego. Zdaniem Urzędu taryfa przedsiębiorstwa energetycznego winna być podstawą określenia opłaty za przyłączenie również w sytuacji, gdy gmina nie uchwaliła

założeń do planu zaopatrzenia w energię ciepłą, elektryczną i paliwa gazowe. Potwierdza to orzecznictwo Sądu Antymonopolowego, które akcentuje interes odbiorcy przyłączanego do sieci. W świetle orzecznictwa Sądu Antymonopolowego brak gminnych planów nie powinien niekorzystnie wpływać na jego sytuację prawną. W wyrokach z 10.01.2001 r. (sygn. akt XVII Ame 51-58/00) Sąd wyraził pogląd, że zaniechania gminy w zakresie uchwalania tych dokumentów mogą być podstawą ewentualnych roszczeń przedsiębiorstw energetycznych wobec gmin z tytułu poniesionych szkód, powstałych w wyniku zastosowania taryfowych opłat za przyłączenie. Tak więc, gdy gmina nie uchwaliła założeń do planu zaopatrzenia, przedsiębiorstwo energetyczne w celu ustalenia podstawy opłaty za przyłączenie (aby ostatecznie rozstrzygnąć, czy zastosować opłatę taryfową, czy kształtowaną umownie) powinno kierować się ustaleniami własnych planów rozwoju. Jeżeli plan ten nie przewiduje budowy lub rozbudowy sieci w danym terenie, to, przed określeniem podstawy opłaty za przyłączenie, przedsiębiorstwo energetyczne winno zbadać przeznaczenie danego obszaru w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy.

Tezy te potwierdza taryfa z 5.03.2001 r. gdzie stawki opłat za przyłączenie ustalono dla podmiotów przyłączanych do sieci przewidzianych w planach rozwoju przedsiębiorstwa energetycznego (pkt 3.1 skorygowanej taryfy), a nie tylko dla odbiorców przyłączanych do sieci przewidzianych w założeniach do planu zaopatrzenia. Wcześniej już powiedziano, iż po wejściu w życie nowej taryfy na jej podstawie rozliczano przyłączenia niezależnie od tego, czy były przewidziane w gminnych założeniach, czy „tylko” w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ustalając opłaty umowne oparte na stawkach poprzedniej taryfy i nie dokonując weryfikacji opłat z tytułu przyłączeń dokonanych przed 5.03.2001 r. Energetyka Kaliska S.A. narzuciła odbiorcom uciążliwe warunki przyłączenia w postaci zawyżonych opłat. Rozpatrując sprawę na gruncie przepisów kodeksu cywilnego, działanie Energetyki Kaliskiej S.A. należy uznać za wymuszenie na odbiorcach zwolnienia z długu, o którym mowa w art. 508 k.c.. Zgodnie z tym przepisem, zobowiązanie wygasa, gdy wierzyciel zwalnia dłużnika z długu, a dłużnik zwolnienie przyjmuje. Czynność ta, dokonana w formie dorozumianej, jako przejaw nadużycia pozycji dominującej, jest oczywiście, w świetle art. 8 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nieważna. Nie dotyczy to jednak wszystkich odbiorców, bo jak wspomniano wcześniej, nie można wykluczyć, iż incydentalnie mogły wystąpić przypadki, gdy opłaty za przyłączenie ustalone na podstawie nowej taryfy byłyby wyższe aniżeli określone w zawartych umowach, a zatem wierzycielem było przedsiębiorstwo energetyczne a nie odbiorca. W tych wypadkach, zdaniem Urzędu, brak podstaw prawnych aby zakwestionować oświadczenie Energetyki Kaliskiej S.A. o zwolnieniu z długu, stąd należy je uznać za ważne i skuteczne.

Kwota, o którą pobrane w okresie 1.07.2000 r. – 5.03.2001 r. opłaty przewyższyły opłaty ustalone według taryfy z 5.03.2001 r. jest miarą nieuzasadnionych korzyści osiągniętych przez Przedsiębiorstwo.

Zaakcentowania wymaga, iż nieuzasadnione korzyści określają sytuację korzystniejszą od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju, nie zawsze zatem (choć tak jest najczęściej) oznaczają korzyść w znaczeniu ściśle ekonomicznym. Jest to inaczej mówiąc ogół pozytywnych następstw dla podmiotu stosującego praktykę ograniczającą konkurencję, uzyskanych kosztem kontrahenta.

W stosunkach między Energetyką Kaliską S.A. a pojedynczym odbiorcą, któremu narzucono zawyżoną opłatę nieuzasadniona korzyść jest najbardziej uchwytna i oczywista. Jest po prostu korelatem uciążliwego warunku i polega na uzyskaniu za przyłączenie kwoty wyższej niż należna.

Podsumowując powyższe, wykazano istnienie wszystkich przesłanek niezbędnych do stwierdzenia stosowania przez Przedsiębiorstwo zarzuconej mu praktyki.

Na podstawie art. 101 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość od 1.000 do 5.000.000 euro, jednak nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli dopuścił się naruszenia m.in. zakazu określonego w art. 8.

Wymierzając karę pieniężną w wysokości 50.000 zł, a więc na poziomie stosunkowo bliskim dolnemu ustawowemu zagrożeniu, Urząd wziął pod uwagę fakt, iż do naruszenia ustawy antymonopolowej doszło w okresie przejściowym, gdy trzeba było zastosować rozwiązanie tymczasowo regulujące kwestię opłat za przyłączenie. Uwzględniono również, iż orzeczenia Sądu Antymonopolowego wskazujące na konieczność pobierania opłat taryfowych również w innych przypadkach aniżeli *expressis verbis* przewidziane w art. 7 ust. 5 prawa energetycznego zapadły na początku 2001r. Energetyka Kaliska S.A. zatem, podejmując decyzję o stosowaniu umownych opłat za przyłączenie we wszystkich innych przypadkach orzeczeń tych znać nie mogła.

Za wykonanie niniejszej decyzji Urząd uzna dokonanie przez Energetykę Kaliską S.A. przeliczenia opłat za przyłączenia do sieci zrealizowane w okresie między 1.07.2000 a 5.03.2001 r., których podstawą winny być stawki zawarte w taryfie z 5.03.2001 r. oraz zwrot odbiorcom różnicy pomiędzy kwotą pobraną, a wynikającą z przeliczenia. Przeliczenie musi dotyczyć wszystkich przyłączy, za realizację których, zgodnie z powołanymi wcześniej orzeczeniami Sądu Antymonopolowego przedsiębiorstwo energetyczne powinno pobrać opłatę taryfową. Z wyjaśnianych na wstępie uzasadnienia powodów przeliczeniami winno się objąć tylko tych odbiorców, którym opłatę zawyżono.

Kara pieniężna płatna jest w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji.

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia odwołania do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego, w terminie dwóch tygodni od jej doręczenia, za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury w Poznaniu.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Poznaniu
Edward Stawicki

Otrzymują:

Energetyka Kaliska S.A.
Al. Wolności 8
62-800 Kalisz